XII. évfolyam. Celldömölk, (Kiscell) 1910 szeptember 25. 39. szám

KEMENESVIDÉK

KÖZERDEKŰ FÜGGETLEN UJSÁG.

(„KISCZELL és VIDÉKE“) Megjelenik minden vasárnap. („KISCZELL és VIDÉKE“)

Előfizetési ár:
Egy évre . . . . 8 kor. | Negyedévre . . 2 kor. —
Fél évre : . . . . 4 „ | Egyes szám ára — „ 20 „
Szerkesztővel értekezhetni: kedd, szerda és csütörtökön.

Felelős szerkesztő: Huss Gyula

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Celldömölk, Dömölki-utca, Gombás ház — Ide intézendők a lap szellemi és anyagi részét illető mindennemű küldemények.

Magyar proletáriátus.

Csodálatos az a vakság, a mivel mi magunk meg vagyünk verve. Itt közelben egész az orrunk előtt van sok-sok dolog, minden lépten-nyomon beleverjük az orrunkat és csak akkor vesszük észre, mikor külföldiek, vagy külföldről figyelmeztetnek reá.

Alig pár hónapja jelent meg a német könyvpiacon *Majláth* József gróf könyve a magyar agrárizmusról és csak e hónapban Jaray Louis Guilleaume, francia államférfiu tanulmánya, melyet kormánya megbizásából külföldön és igy nálunk is tapasztalt. És azok a kevesek, akik e munkába csak bele is pislantottak annál inkább azok a két kézen elszámolható egyesek, kik e müvet elolvasták, valami megdöbbenésfélével vettek tudomást olyan dolgokról, amelyek a napnál fényesebb világosságot gyujtottak agyukban és ugy érezték, hogy feltalálták a bölcsek kövét, felfedezték az uj Amerikát, magukba sziván e tapasztalatokat a leirtakból. Pedig dehogy, dehogy! Csak azt látták meg, amit látni és tapasztalni nap-nap bőséges módjuk és alkalmuk volna, ha nem lennének megverve, — vagy ki tudja — nem megáldva-e azzal a vaksággal, amely éppen azt nem látja, ami közvetlen az orra előtt, a szemeláttára történik.

Mind a két munkának van egy brilliáns fejezete — a többi brilliáns között — nem ugyanazon cimmel, de hasonartalommal. A magyar proletáriusról szól. A különbség a feltogásban csak az, hogy mig Majláth József gróf bizonyos oknyomozó történelmi alapból kiindulva sociálpolitikai vonatkozásaban beszél a tárgyról; addig a gyakorlati érzésü Jaray, mint status állapotot itéli meg és ebben a helyzetében veszi megfigyelés alá. Az eredmény a levont következtetés azonban egy és ugyanaz. Egy pár rövid szóval ugy összegezhető, hogy a mult kormánypolitikája teremtette meg az elpusztult zsentriből egy csodálatos, jellegzetes tisztviselői statust, melynek tagjai általános szint és jelleget adnak magának a statusnak, (hogy bizonyos maliciával az „állomány“ szót ne használjon) mely nem dolgozik, pártoskodó pénzbiányban szenved, a sógorság, a komaság és az atyafiság légkörétől és érdek szférájától szabadulni nem tud, tudatlan, rátartó, hiu és szószerint idézve Majláth József grófot „országos csapása“ szegény hazánknak.

Ám meglehet, hogy ezek a szinek rikitók és habár nem hangulat keltésre alkalmasak, mégis elszomoritók, mert bizony, bizony igazak a legnagyobb részükben. Hozzátesszük még azt is, hogy korántsem kiszenvedők, mint a kanadai bölény, sőt szaporodók, mint a tengeri nyul.

Hogy miért van ez igy: nagy, nagy kérdés. Kisbicskával nem lehet neki menni. Ismerni kell a nemzeti karaktert, az alkotmányjogi és politikai fejlődést hazánkban és nem szabad figyelmen kivül hagyni általános sociológiai tapasztalatokat. Keresztül vágva a kérdésen, csak egy rövid mondat lehet reá a felelet s ez az, hogy nálunk, Magyarországon mindenki ur akar lenni. Az ur fogalma pedig egyet jelent a dologtalansággal. Munka, testi, lelki munka egyaránt nem képvisel és Tarjagos Illésként mi is abba a hibába esünk, hogy a munkát vagy nem tudjuk, vagy nem akarjuk értékelni.

A többi azután ebből a megállapitásból folyik. Hirdessük bár szájjal, teli torokkal a nehéz megélhetést, legyen bár minden harmadik szavunk a „létért való küzdelem“ ezt és hasonló elveket, olykor mint oktató, jóakaratu tanácsokat a mások számára alkalmazzuk csak, mi urak akarunk maradni. És kézzel-lábbal, kilinceléssel épen ugy, mint könyökléssel, rimánkodással nem kevésbé mint „szelid nyomással“ csak azon törekszünk, hogy valami icike-picike hivatalocskát szerezzünk a magunk számára. Igy, igy keletkeznek a vizi bizottságok és a sóhivatali körlovasok: igy és ezért alakulnak részvénytársaságok, vállalatok, vagy gründolások, hogy a vezető szerepben a proletár magyar sine cura, minden munka nélkül, vagy ennél csekélyebb munka ellenében uri fizetést, javadalmazást kapjon.

De azért tösztozunk, agitálunk, iparpártolást, kereskedelmi fejlesztést, gyáralapitás mellett s magunkat elaltatva, el

Katonák.

Irta: SOMOGYI ENDRE.

Délelőtt esett az eső s az ujoncok káposztát hordtak a pincébe.

Sürü hulló őszi eső ott verte a halom káposztát a csupasz földön, a legenyek nagy veszsző kosarakkal mentek neki s dobálták összevissza a zöldségét.

Az ázott káposztá valósággal nyikorogtak a porondon, egy-egy sáros, félig rothadt fő neki repült valamelyik baka fejének, hátának, a sapkát leverte, a bluzt besározta, ezen felindultak a legények a rohantukban vigan rugdusták a káposztákat befelé a pincébe.

Délután azonban kiderült, a káposzta is elfogyott, sorakozni kellett az udvaron.

A nagy udvart ellepik kis egyenes sorok, mindenki előtt kiabál egy altiszt. Előre ugrik, hátra ugrik, feltartja a kezét meg lecsapja, odaszalad a sorhoz, megbökdös valakit az öklével s ismét kiáltoz tovább és mutogatja a lábát, hogy azzal a földet mint kell meg nyomni keményen és biztosan.

A legények ott állanak sorban, de nem látszanak, Őket megismerni nem lehet. A tegnapi lompos gunyák, csizmák és tollas szalmakalapok eltüntek, a sötétkék ruhákban ez őket kiegyenesiti, egy vonalba olvasztja, egyik olyan, mint a másik s mint a leveles vessző hajlanak erre és arra. Emberek itt nem látszanak, csak egyforma testek, a mint tagjaikat mozgatják.

A kis külön sereg fekete hernyókhoz is hasonlitanak. Megnyulnak, megrövidülnek, összetekergőznek s ismét kiegyenesednek.

A lábak előre pattannak, a karok felemelkednek, derekak meghajolnak, térdek legörbülnek. Egy-egy sor önkéntes, a mint a hajlásból felegyenesedik a kezét feltartja: a sor fehér keztyüs kéz hirtelen megvillan a fejek felett, olyan mint fehér bóbitás virágok, melyet a szél hajlogat az árok mellett. Csak kiáltások hallatszanak néha vezénylő szavak külömben kietlen a csendesség, mintha jól megkent gépek dolgoznak. A baloldalon nyitva egy kapu, azon kifehét látni a katona-kórházig. A kórház előtt az utcán tüzérek sorakoznak diszben és ott várnak csendesen.

Egyszerre felharsan a katonabanda gyászindulója s nagy harangozás is hallható, s mit eddig senki sem vett észre. Hát temetnek. A banda a kórház udvarából kanyarodik ki, utánna sorakozik a gyalagos tüzércsapat s azután jön egy halottas szekér, a koporsón fekete tüzércsákó meg kard. A szekér után tisztek mennek és mindenfelé katonák egy kevesen. Oda néz mindenki ahol a temetés látszik. — Temetnek egy tüzert! — mondják. — Összeverte az őrmestere. Kardal leütötte az ágyuról, belehalt, — beszélik itt-ott.

A rövid sorokon keresztül gázolnak a szavak, a kétnapos katonák közt félelmesen terjed tovább a beszéd. Belehalt . . . összeverte . . . leütötte? Igaz. Hát ez már igy lessz? most már igy? A sorok megbomlanak mintha közéjük ütöttek volna, az emberek egy percre előbükkannak az egyenruhából, a mint sápadtan és bambán egymásra néznek. A testek nem müködnek, a

Krausz és **Korein pápai** divatárucég megnagyobitott **női confektió osztályára** felhivjuk olvasóink figyelmét.

akarjuk hitetni, hogy keztyütlen kézzel meg tudjuk szoritani a kereskedő puffadt kezét, a munkás kérges tenyerét, mert beeresztjük, értékeljük a munkát. Magunknak pedig keresztkérdésnek tekintjük, születetett uri mivoltunkból eredőnek tartjuk, hogy mi: nemzet fentartó elem, mi: a tisztviselők és ezáltal már is uri osztály együtt vagyunk a néppel, szájjal, de nem érzésben és gondolatban.

De hiába, ez éppen ez a nemzeti karakter, ez jellemzi a magyar proletári átust.

Nagy Zoltán

A gyufa monopólium.

A gyufa monopólium terve Magyarországon a leghelyesebben ugy valósitható meg, hogy kizárólag az állam gyártsa a gyufát és kizárólag az állam árusitsa. Hazánkban van egy minden tekintetben kitünően müködő monopólium: a dohány monopólium.

A dohány monopóliummal az állami érdekek kitünően vannak pénzügyileg védve, a fogyasztó közönség igénye mindenkor könnyen kielégithető es a legidealisabb megoldása a gyufa — monopóliumnak az lenne, ha e kiválóan bevált intézménybe lenne beillesztve. Az állami érdekek ebben a formában a leghatásosabb védelembe részesülnének. és a fogyasztók kivánságai a legkönnyebben kielégithetők Sőt azok, akik eddig leginkább foglalkoztak a gyufa eladásával, legcsekélyebb kárt sem szenvednének, mert ismét a dohány — árusok, akik eddig gyufa nagykereskedők voltak, lennének a jövőben is gyufa nagy árusok és a dohány kisárusok, akik majdnem kizárólag eddig is a fogyasztókkal állottak összeköttetésben, lennének a jövőben is gyufakisárusok. Egy már jól fegyelmezett. kipróbalt gárda lenne rögtön az állam szolgálatában és igy a fogyasztók igénye is minden irányban kielégitést nyerne.

Ha a gyufa monopólium eltér a dohány — monopólium mintájától, ez sok panaszra fog alkalmat adni és mennél jobban eltér a dohány — monopólium bevált mintájától annál több panasz lesz. Nagy hibának tartanám azomban akár a gyufagyáros, akár a gyufakereskedelmet egy magántársaságnak bérbeadni. Ez szokás volt a XVIII. században, de a modern Magyarország nem adhat semmit, bérbe em zálogosithat el semmit, és nem teheti ki a kereskedők tizezreit és a fogyaztók millióit egy magántársaság kapzsiságának. Sőt az állammal szemben ma már minden polgár több elnézést is tanusit, mint a magánvállalkozóval szemben és ha már megdrágul a gyufa, ugy élvezze a bevétel többletét kizárólag az állam és ne felezze meg jövedelmét a magánvállakozóval, akit semmiesetre sem vezerelnek altruisztikus elvek. A kincstar ugyannazon elvek szem előtt tartásával mint 1890-ben megváltoztatta a regiákat, megvaltaná a jelenleg üzemben levő 36 gyufagyárat. A technika jelenlegi követelményeinek megfelelően berendezett és racionálisan dolgozó gyárakat (Besztercebánya, Győr, Budafok, Temesvár, stb.) üzemben tartja és esetleg kibővíti és a gyártást a rendeli a magyar kir. központi dohányjövedéki igazgatóságnak. A Dohányjövedék igazgatósága egy a külföldön is mintaszerüen elismert hatóság, mely kitünő szakférfiak felett rendelkezik és csekely szaporitással igy kiváló technika és kommerciális vezérkar állana az állam rendelkezésére.

A gyufát jelenleg ket fillérrel fizeti a fogyasztó a trafikban. Tekintettel arra hogy Franciaországban a doboz ára 10 centimes, Németországban 4 pf., a leghelyesebb lenne, ha a fogyasztó egy dobozt 5 fillérért kapna. A gyufagyáros 5% a kisárus 15% eladási jutalékba részesülne, ugy hogy az államnak 4 fillér maradna egy dobozért, amelynek előállitási ára fuvarral, rezsivel csak 0 75 fillér.

Egy láda gyufa 100 csomag á 100 doboz belekerül az á lamnak 75 koronába, kapna érte 400 koronát, igy tehát tiszta haszna ládánként 325 kor.: a nagyárus nyerne ládánként 25 koronát, a kisárus 75 koro- nát.

Az elárusitást ellenőrizné a már meglevő mintaszerüen müködő pénzügyőrség. ugy hogy sem a kereskedő, sem a fogyaztó nem állana nóvummal szemben.

— **Népszámlálási értekezlet.** Vármegyénk alispánja a folyó év végén megtartandó népszámlálás egyöntetüsége tárgyában szeptember 19-én értekezletet tartott, melyen a varmegye jegyzői és főszolgabirói kara vett részt.

RENDELÉS-
— szerüen készült: —
Mindenfajta
felső kabátok,
teli kabátok,
városi bundák,
gazdasagi bundák,
szalon öltönyök,
fiu ruhák,
angol sacco öltönyök.
Első rangu szabás és munka. Jutányos árak.
DEUTSCH F. KÁROLY és Tsa
férfiszabók
Budapest, VII., Ferencziek-tere 2.

UJDONSÁGOK.

— **Öngyilkos urileány.** Egy fiatal, élte virágban levő leányka, *Neupor* Margit találta terhesnek az életet, hétfőn eltávozott szüleinek Neupor László ellenőrnek a máv. állomási épületében levő lakásáról és a mersei országut felé indult s midőn a telen koresolyapályának használni szokott területet elérte, kibontott hajjal a vizbe vetette magát. A leányt eltünésekor mindennütt rögtön keresték szülei, azonban csak másnap. szeptember 20-án akadtak rá holttetemére a gödörben, hol már csákányokkal keresték. Hogy mi vitte a 18-ik éves urleányt a halál karjaiba, azt eltemette önmagával. Temetése szerdán délután 4 órakor ment végbe nagyszámu résztvevő közönség jelenlétében.

— **Hivatalvizsgálat.** Dukai Takách Márton járási főszolgabiro es Mersich János járási számvevő szeptember 20-án a magyargencsi körjegyző hivatalát vizsgáltak meg. A vizsgálat mindent rendben talált.

— **Birtokeladás.** A Polcer-örökösöknek a celldömölkt határban fekvő birtokait szeptember 19-én megvették Klein tertverek ismert celldömölki társaság 130 ezer koronáért.

— **Országos vásár.** Alsóságon szeptember hó 21-én, a mult szerdán országos vásár volt, a mely szokás szerint esőzéssel van összekötve. Szerdán is esett az eső s ezért csak gyenge vásár volt, mert nemcsak a kereslet, de a kinálat egy resze is elmaradt a kellemetlen idő miatt a vásárról.

---

tagok csuklók nem hajolnak, a gyakorlat meg akad. De mint az ostor csördit bele a sorokba a káplárok hangja. A legények igazodnak s a lábak ismét kilépnek, a kezek fentartatnak, s a derekak lehajolnak.

Az őszi szél meg csendesen kavargatja fejük felett a harangzugás s a katonabanda taktusos gyászindulóját.

A betegek a hibás ujjoncokat a kórházba rendelték. Ott kitapogja és megvizsgálja őket a főtörzs orvos ur, a rossz fülüeket, rossz szemüeket, meg a kiknek valami belső bajuk van, ki kell kopogtatni. Nincs is mind katonának öltözve, ez a silány, beteges had bizony, olyan mintha a buzából a hibás, összeszáradt szemeket külön szemelnék. Még bent vannak a jó közt, alig látszanak. De hogy igy együvé kerültek, nagyon kiüt a baj rajtuk. Összeszorulva várnak a laboratóriumban, egy pár öreg baka vigyáz rájuk, a naposok a századtól, mint valami őrök a rabok felett. Itt ezek a nyavalyások bönösnek is érzik magukat, mivel éppen most mertek betegek lenni. Fenyegető eszközök is láthatók, ugymint hosszu üvegek és görbe csövek, veres folyadékok az asztalon, fényes ollók, hegyes fogók és kések üveg alatt a polcon.

A fiatal doktor néha kidugja a fejét a másik szobából s hivja egyenként az embereket. A ki kijön azt körülveszik. — Mit csináltak veled, te? — Leültettek, a szemembe néztek. — Ne bolond bundás, tán szép a szemed? — kérdi a szavaszvezető. Egy szökeképü, vékony paraszt és aki már vigan feszeg a kék ruhában. Azok közül az eleven parasztlegények közül való, akik hadnagynak is jók lennének, ha olyan ruhába bujtatnák őket. Abba is csak bele kell szokni, a csillagok világitanak a gallérján s bojtok vigan figyegnek erre-arra a bluzán. Most kiszól az orvos: — Lába Vaszi! Na! A legények összenéznek, melyiket hivják? Lába Vaszi nem hallja, mert süket. Ott áll a fal mellett leronnyodva, mint e, zsák krumpli, olyan csendes, olyan öntudatnélkül való. A lába a széles bakancsban. mintha belesülyedt volna a földbe, s teste, a nagy, erős teste húzódnék utánna. Vastag nyaka izmozan keményenhajlik előre az alacsony gallérból. Ez süket bizony. Lába Vaszit hamar ki is lökik a szobából a doktorok csak egy keveset kiabálnak reá. A többiek körülfogják. — Hátha szimulál a vacher! mondja a piros bojtos. — Lássuk csak! Oda kerül a háta mögé és leejt egy pénzdarabot. Tudvalevő, hogy önkénytelenül megfordul minden szimuláns. Vaszi nem fordul meg, nem hallja. A többiek mégis összeröhögnek s vizsgálgatják az oláhot. A piros bojtos mellé áll csendesen szól neki, de titokban megrántja a karját: — Te Vaszikám! Az oláh erre oda fordul, a többi még rácsodálkozik mert azt hiszi, hogy a szólitásra fordult meg. Áhá, horgos! mondja a szakaszvezető, hallasz ugy-e? Csak haza akartál menni az anyádhoz, mi? A szeretőd forsinge mellé? Majd kapsz kurta-vasat? Az lesz a szeretőd, szoritja a lábad, meg is ölelheted! Megájl csak vacker!

Lába Vaszike nem értett ebből egy szót se. De látta, hogy gunyos pofával röhögnek körülötte a többiek, látta, hogy hadonászik a képe előtt a háromcsillagos ur, huzza, cibálja és fenyegeti. A bizonytalan hangtalanság veszedelmei rohanták meg Lába Vaszi szegény fejét. Még jobban neki dőlt a falnak a fejét előre előre bicsaklott s csurogni kezdett a köny a szeméből.

Nagy durva és értelmetlen csöppek hullottak a Vaszi kék bluzára, de hátha keserübbek ezek, mint az apró. finom és éstelmes könnycseppek!

— **A csáktornyai vasut-fővonal.** Boldog emlékezetü kereskedelmi miniszterünk |*Baross* Gábor azon óhajának adott kifejezést a csáktornyai vicinálisnak 1890-ben történt megnyitó ünnepélyén, hogy e vonatot rövid idön belül fővonallá fogja átalakitani, mert ezen szándékozott lebónyolitani a pozsony—fiumei vasut forgalmat. A miniszter halálával eszméje is a lomtárba került, ahonnan csak most, hosszu évek után látjuk előkerülni. A tervbe vett intezkedések szerint ugyanis kilátásunk van rá, hogy a vonatot nagyobb teherbirásra és gyorsabb járatokra rendezik be. Ezt a vasuttársaság már el is határozta s az épitest a jövő évben meg is kezdeti.

— **A jegyzők vakációja.** A belügyminiszter kezdeményezésére a vármegye szabályrendeletet alkot a jegyzők és rendszeresitett segédjegyzők szabadságidejéről. A föispán inditványára az állandó választmanya azt fogja ajánlani a vármegye törvényhatósagi bizottságának, hogy a körjegyzők évi rendes szabadságideje hat hétben, a segédjegyzőké pedig négy hétben állapittassék meg. A helyettesitést elsősorban a rendszeresitett segédjegyző 4 korona napidijért, ha pedig segédjegyző nincs, akkor a legközelebbi körjegyző öt korona napidijért végzi. A napidijakat természetesen a községek fizetik,

— **Kutbaesett.** Szentes József felsőkeresztúri lakos Kálmán nevü gyermeke a község határában levő kutba beleesett és ott mire észrevették bennfulladt. A vigyázatlan gyermek tettéért felelőség senkit sem terhel.

— **Rendőreink tárgyalása.** *Enesei* Károly festősegéd és *Babics* Imre kömüvessegéd 1909 október 31-én jól felöntöttek a garatra, amidőn a Szentháromságtéren az egyik közülök revolverrel több lövést tett, azonfelül verekedtek is egymás között. Módos István rendőr elvette tőlük a revolvert s mivel még ezenfelül engedetlenek is voltak, Eneseit bekisérte a községi fogdába. Innen 12 órakor Módos elment haza, mort szolgalata letellett és a kulcsokat átadta Németh István társának, Reggel Eneseit kieresztették, aki ekkor feljelentést tett a rendőrök ellen hivatalos hatalommal való visszaélés és sulyos testi sértés végett, azt állitván, hogy nevezett rendőrök öt rettenetesen megverték a fogdába. A látszat ellenük szólt, mert ütések nyomai voltak a feljelentőn, de azok társaival való verekedéséből származtak. 21-én volt ez ügyben a szombathelyi kir. törvényszéknél a tárgyalás és nevezett rendőröket a törvényszék 70 korona pénzbüntetésre itélte. Tehát egy verekedő rendetlenkedő pasast sem szabad a celli rendőröknek bekisérni, mert megbüntetik érte.

— **Zárlat feloldás.** Városunkban a csütörtöki hetivásáron a sertésvásár megtartatott. Erre az alkalomra a sertésvész következtében a zárlat feloldatott.

— **Hogy lehet ige nélkül beszélni?** Megmutatta ezt *Varga* Antal szentgyörgyvölgyi zsebmetsző, akit a rendőrség vallatóra fogott, hogy hát tulajdonképpen mi is történt csak s hogyan és miképen történt ez a dolog. Varga erre a következőleg adta elő az ügyek állását:

Hát én békés polgár tegnapelőtt korán hajnalban, kakaskukorekoláskor, szentgyörgyvölgyi vásárkor, a puha ágyból egy-kettő, gyorsan talpra, a ruhámat fel, ki az udvarra, egy kis sétapalcát a kezembe s az országuton elé, ott utközben a szentgyörgyvölgyi vásár, egy-két korty méhsör nem a világ, de a zsebem üres, kezemet a parasztnak a zsebébe, annak is a mély fenekébe bele, a zsebében semmi, de a kezem benne, hanem a paraszt rám, én neki, ő nekem, a botot föl, a fejemre le, fülemből mint patak a vér, usdi tova, e nem elég, a parasztok mind utánam, a galléromnál fogva a földre le, csizmasarkukkal rám, de a csendőrök gyorsan oda. mi baj? A puska tusával jobbra-balra, egyet-kettőt nekem is az oldalamba, a parasztok futtig el s engem a dutyiba bé.

— **A zsidó vallásu ujoncokra** néze a közös hadügyminiszter 3171 sz. a. — a honvédelmi miniszter pedig 77811/3 sz. a. rendeletet adott ki, mely szerint az okt. 4. és 5. napjaira eső zsidó ünnepekre való tekintettel a zsidó hitü közös hadseregbeli ujoncok okt. hó 7-én, a honvédujoncok pedig okt. 6-án tartoznak bevonulni.

— **Magánmének vizsgálata.** Vármegyénk alispánja a magán mének vizsgálati napját a celldömölki járásban okt. 22-re tüzte ki.

— **Fedeztetési állomás Ságon.** A vármegyealispán a celldömölki járás községei részére Ali sóságon fedeztetési állomást állitott a folyó évre.

— **Mit igyunk?** Ez a legfontosabb kérdés, tekintettel a koleraveszélyre. A legjobb ital volt és marad egy jó természetes ásványviz, annál is inkább, mert a közönséges ivóviz a felforralás után sem felel még teljesen a célnak és mert felforralás után teljesen iztelenné válik. Magyarország bővelkedik természetes ásványvizekben és azokat a legnagyobb orvosi kapacitások ajánlják, minden fertőző betegség ellen. A királya ezen savanyu ásványvizeknek a „Borszéki viz" s aki ezt issza, a legmesszebbmenő elővigyazatosságnak adja tanujelét, minden infektio ellen, mert ezen vizek teljesen csiramentesek és semmiféle pathogen baktériumot nem tartalmaznak. Megrendelhetők a magyar asvanyviz forgalmi és kiviteli r. t.-nál, Baross ut 43. Teleton 162—8

— **Érdekes** fogadás dölt el a napokban egy fővárosi szállóház disztermében, hova ez alkalomra nagyszamu, előkelő urakból álló társaság gyült össze barátságos vacsorára. A fogadást két fiatal magnás tartotta. az egyik németországi volt, a másik magyar. Ez utóbbinak a nevét a képviselő választások óta gyakran emlegetik, mint egyikét a jövő férfiainak. A fogadás száz üveg francia pezsgőbe, ötven üveg cognacba s a vacsora költségeibe ment. Négy hónap előtt ugyanis egy föuri estelyen a magyar mágnás azon disputált össze a németországival, hogy ez utóbbi a magyar bortermelésről s általában a magyar borokról igen becsmerőleg nyilatkozott, a rajnai borokat ellenben egekig magasztalta. „Meddig hazai borainkat a német franciák összevásárolják, kiviszik s azután idegen vignetta alatt megint behozzák, sőt meddig boraink kivonatát, a magyar cognacot is ily módon utaztatják ki és be az ország határain, sőt Németországba is, addig semmi okom nincsen felteni a magyar bortermelést." A német mágnás kételkedni kezdett, különösen az utóbbi adat valódiságában s erre történt a fogadás. A föltételek szerint a magyar gróf augusztus 28. esti 9 óráig kétségbevonhatatlan bizonyitékkal volt köteles szolgálni a felől, hogy a magyar cognacot francia kereskedők francia vignetta alatt árulják. A gróf a dolgot igen egyszerüen oldotta meg. — Rendelt különböző németországi városokból jóhirü cégektől cognacot s a küldeményeket, szám szerint 17-et, felbontatlan állapotban felszállittatta az étterembe. A zsüri egymásután bontotta fel a csomagokat s az eredmény az lett, hogy a tizenhét küldemény közül ötben olyan cognacot találtak, melyről kétségtelen bebizonyitható volt a magyar eredet. Ket üvegen még a magyar vignettát is megtalálták a francia alatt, három üvegről a magyar vignetta le volt ugyan kaparva, az üvegek azonban csalhatatlan bizonyitékot nyujtottak. Összehasonlitották ugyanis az Esterhazy Géza gróf-féle cognaggyár üvegjeivel s ugyanazonosaknak találták ezekkel. Sőt a palackok elzárása is érintetlen volt még s bennök ugyancsak az Esterházy cognac-gyár dugóit találtak meg, valamint hogy a fentebb emlitett két üvegen beragasztva talált magyar vignetta is ugyanazé a gyáré volt. Konstatálták továbbá az az érdekes körülményt is, hogy a küldemény, mely Lipcséből érkezett, azokból a cognakokból volt, melyeket az Esterházy cognacgyár a lipcsei kiállitásra küldött s ott velük nagy aranyérmet nyert. Ezekkel tehát az a mulatságos dolog történt meg, hogy a lipcseiek orra elől megvette francia cég — s aztán francia vignetta alatt s drágán egy lipcsei cégre sózta rá. A német báró, mikor e tenyek világossak lettek előtte, szó nélkül kifizette a fogadást s feltogadta, hogy ezentul több respektussal fog viseltetni a Esterházy-cognac iránt.

BORSZÉKI

az ásványvizek királya, **angolkór és vérszegénység** ellen páratlan gyógyszer. Mint üditő és hüsitő ital a legelső minden vizek között. —

0.5 literes palack	**36 fill.**	**üveg visszavéve**	**8 fill.**
1.0 „	„ **44** „	„	**10** „
1.5 „	„ **48** „	„	**12** „
2.0 „	„ **64** „	„	**14** „

Főraktár:

Celldömölkön: Gayer Gyula utóda Rőh Pál cégnél.

— **A dánosi vérfürdő korona tanui.** A kis Kolompár János annak idején pajtásával, Lakatos Miskával jelen volt a cigányok lelketlen mészárlásánál Dánoson és a végtárgyaláson, mint koronatanuk szerepeltek. Elmondták, hogy hol ásták el a rablógyilkosok az elrabolt holmit és a cigányok vérbosszujától az állam vonta el Kolompár Jánost, a mikor a fiut a pécsi állami gyermekmenhelyen elhelyezte. Egy ideig ott volt Pecsett, majd pedig a soproni Széchenyi-telepen helyezték el, ahol csaknem két évet töltött. Most onnét visszaküldték a pécsi gyermekmenhelyre és meglepő, hogy a fiu mennyit tanult. Ma már teljesen jártas az irás és olvasásban, jó benyomást tesz mindenkire, átcsiszolódott társadalmi emberré és most kerti munkát végez a gyermekmenhelyen egész 15 éves koráig és aztán gondoskodni fognak, olyan elhelyezéséről, hogy a társadalomnak valamely tisztességes mesterség elsajátitásával hasznos tagjává lehessen. — A másik fiu, Lakatos Miska, már mesterségben van és nemsokára fölszabadul. Vagy egy év óta borfiuként van alkalmazva a szegedi Tisza-szálloda éttermében. A vendégek sok borravalót adnak neki, mert figyelmesen és fürgén végzi a kiszolgálást. Idővel főpincér, később tán szállodás lesz belőle.

Magyarázat.

Hogy mennyire köztudomása a közönségnek az a tény, hogy **kolerajárvány** veszélyének esetén a tisztaság mellett —

legjobb óvszer az

ESTERHÁZY-COGNAC

annak legjobb bizonyitéka a rendkivüli fogyasztás.

Hivatalosan, közjegyzőileg meg van állapitva, hogy az Esterházy cognacgyár két Egrott-féle főzőkészüléke

1,752.000 liter bor termelőképességet foglal magában.

Ez az óriási szám legjobb bizonyitéka annak, hogy a közönség tudja, mivel védekezzék a **kolera ellen.**

Ez a magyarázata a rendkivüli nagy fogyasztásnak.

Az Esterházy-cognac mindenütt kapható.

Központi iroda:

BUDAPEST, V., Csáky-utca 14. sz.

Tessék a cimre figyelni ! ! !

AMERIKABA

menet minden kedden Bécsből. Havreből minden szombaton. Utazó jegyek a

„Francia Linie"

által. Amerikai vasutjegyek minden állomásra eredeti áron. Bőveb értesitést bárkinek kérdezősködésére ingyen ad a — — — —

Francia Linie Wien, IV., Wiedener Quartit No. 12. (a Déli Vasut átellenében.)

Csak „Turul“ cipőket vásároljunk: Özv. KRAUSZ IGNÁCZNÉNÁL CZELLDÖMÖLK.

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal.

Kemenesaljai közgazdasági Hitelbank r. t.
áruosztálya Celldömölk

Fiióktelepek: Muraszombaton, Csornán és Zalaegerszegen.

Mindennemü gazdasági gépek és szükségleti cikkek raktára.

Ajánlja a legjobb és legujabb szerkezetü vetőgépeket, talajmivelő eszközöket, cséplő szerelményeket ugy motor, mint gőz és járgány hajtásra. Állandó nagy raktár műtrágya, műtakarmány, zsák, ponyva, olaj, kenőcs, kötélnemuek és mindenféle gazdasági cikkekből.

Iroda a Hitelbank helyiségében

Eladó vagy bérbe adó birtok.

Mersevath község határában fekvő 150 ezer □-öl területnyi szántóföld és rétbirokomat folyó évi szeptember hó 1-től kezdve bérbeadom, vagy örök áron eladom. Venni szándékozóknak bővebb értesitést ad a tulajdonos.

Nagy Antal
urad. ispán
Martonfa up. Jánosháza.

Kaszinók, Olvasókörök, és könyvbarátok figyelmébe!!

A raktárunkon levő uj, valamint használt, teljesen jókarban és tiszta állapotban levő vászon és diszkötésü könyvek, (Jóka, Mikszáth, Herceg Bródy stb. müvei) köztük 19 kötet „Magyar Remekirók“ **mélyen leszállitott, harmad és féláron** teljesen kiárusittatnak:

„Vörösmarty“ könyvnyomda
könyv-kereskedésében Devecser.

A Lindmann Gyula comp.,
a Horgony-Pain-Expeller
potleka
egy régjónak bizonyult háziszer, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult köszvénynél, csúznál és meghűlésekné.

Figyelmeztetés. Silany hamisitványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjegygyel és a Richter cégjegyzéssel ellatott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—.80, K 1.40 és K 2.— és ugyszólvan minden gyógyszertarban kapható. — Főraktár: Torok József gyógyszerésznél, Budapest.
Dr. Richter gyógyszertára az „Arany oroszlánnál“, Prágában, Elisabethstrasse 5 szám.

Jóság, ár és súlyra

kell a szappan összehasonlításánál és bevásárlásánál ügyelni. A világ egy szappana sem ér el a

Schicht szárvas szappanát

minden jó tulajdonságában, tisztaságában, mosóképességében, lagyságában és olcsóságában.

Valóban!

Kapható az alábbi fűszerkereskedésekben

Devecser:	Ajka:	Jánosháza:	Kisczell:	Sümeg
Böhm József	Kollin Mór	Kohn J. Fiai	Gayer Gyula,	Beretzky Gyula
Kollin Adolf	Lázár Antal	Singer Nándor	Horle János	Darnay Kálmán.
Mautner Zsigmond	Ney Pál	Spitzer Samu utóda	Lendler Samu	Márkus S. Fia
Rosenberg Mór.	Schlesinger Pál,	Jánosházai f. szöv.		

Nyomatott a kiadótulajdonos „Vörösmarty“-könyvnyomda és hirlapkiadó-vállalat gyorssajtóján Devecserben 1910.